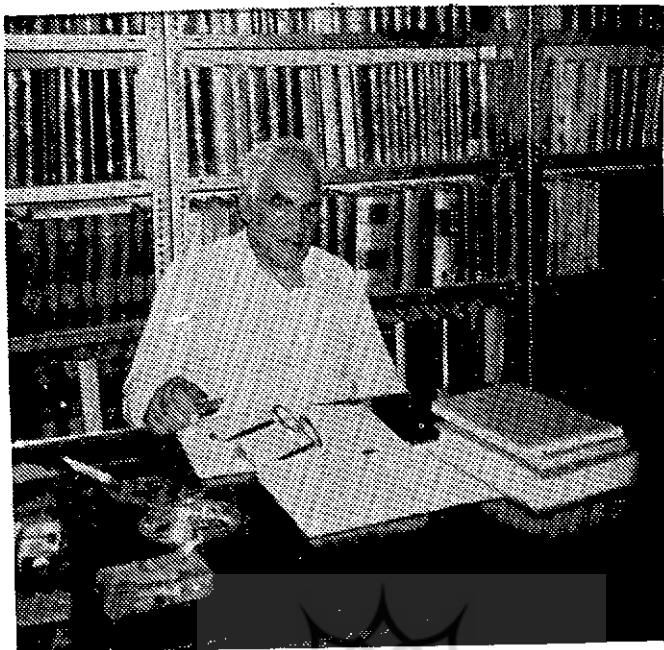

شادروان اقبال یغمایی در هشتاد و یک سال عمر پر برکت خویش یکی از خدمتگزاران صدیق فرهنگ و ادبیات فارسی بود. و تا واپسین دم زندگی نیز قلم را از کف رهان نکرد و تا هنگامی که می توانست پشت میز کارش قرار گیرد علی رغم کم سو شدن فوق العاده چشمان و با ذره بین سطر به سطر مطالعه می کرد و با وجود لرزش شدید دستان همچنان می نوشت و هنگامی هم که متأسفانه کاملاً زمین گیر شده بود وقتی از او در واپسین روزهای عمر شریفش سؤال کردم استاد احوالتان چطور است؟ فرمود حال من دیگر خوب و بدش همین است.

بگو ببینم کتاب جدید چی منتشر شده است از اهل قلم چه کسانی را می بینی و فلانی و فلانی چطور هستند...

اقبال یغمائی فرزند اسدالله منتخب السادات یغمائی متولد سال ۱۲۹۵ روستای مسکین خورو بیابانک بود. او از نوادگان دختری یغمای جندقی شاعر هزل گوی دوره قاجاریه و نیز برادر حبیب یغمائی شاعر و محقق و مدیر مجله وزین یغما بود.

تحصیلات اولیه شامل علوم قدیمی از جمله قرآن مجید را تا هشت سالگی در خور آموخت، سپس به تهران عزیمت کرد. از کلاس سوم تا ششم ابتدایی را در کنار برادرش مرحوم حبیب یغمائی در مدارس تهران گذراند. باقی درس را در مدارس مختلف از جمله دارالفنون تهران تا سوم دبیرستان سپری کرد. سپس وارد دانشسرای مقدماتی تهران شد. از همکلاسی های قدیمی او احسان یار شاطر و شادروان دکتر بهرام فرهوشی بودند. بعد از پایان تحصیلات

۵ مرحوم اقبال یغمائی

دانشسرای عالی به شاهرود عزیمت کرده و ضمن تدریس ریاست دبیرستان ایرانشهر را به عهده گرفت.

از سال ۱۳۲۴ به تهران منتقل شد به وزارت فرهنگ و هنر منتقل شد. در تهران نیز به کار آموزش در دبیرستانهای مختلف از جمله دبیرستان اسدی مشغول بود. در سال ۱۳۲۷ در کنکور وقت دانشگاه تهران شرکت کرده و در دانشکده ادبیات مشغول تحصیل شده تا سال سوم نیز ادامه درس داد اما بنا به قانونی که در آن زمان به تصویب رسیده بود مبنی بر اینکه افراد شاغل به کار در ادارات دولتی حق تحصیل دانشگاهی ندارند ناچار تحصیل دانشگاه را ترک گفت.

در همان سالها برای مدتی سرپرستی مجله آموزش و پرورش را به عهده گرفت سپس خود مستقلاً اقدام به نشر مجله دانش آموز نمود که با گذشت چند دهه در زمینه ادبیات کودکان و نوجوانان در ایران کم نظیر بود.

یغمائی پس از بازنشستگی نیز از فعالیت باز نایستاد و سالها با بنیاد فرهنگ ایران به سرپرستی دکتر پرویز خانلری و اداره نگارش وزارت فرهنگ و هنر همکاری می کرد.

اقبال یغمائی در پانزدهم شهریور سال ۱۳۷۶ در تهران در بیمارستان امیرالمومنین در اثر بیماری واسکولیت (نوعی بیماری عروق داخلی) درگذشت و در قطعه هنرمندان بهشت زهرا به خاک سپرده شد.

این ضایع اسفناک را به همسر داغ دیده و خانم دکتر مینو یغمائی و سایر یازماندگان استاد تسلیم می گویم.

کتاب شناسی آثار اقبال یغمائی

اقبال یغمائی قریب به چهل اثر چاپ نشده اعم از تألیف، تصحیح، ترجمه از خود به یادگار گذاشت در ذیل به معرفی تعدادی از آثار او می‌پردازیم.

۱) تألیف

- ۱- طرفه‌ها ج اول نشر ناشر تهران ۱۳۵۷
- ۲- طرفه‌ها ج دوم انتشارات قتیعی ۱۳۷۳
- ۳- طرفه‌ها ج سوم انتشارات توس زیر چاپ
- ۴- افرند (مجموعه داستان ایرانی) انتشارات توس
- ۵- داستانهای عاشقانه ادبیات فارسی انتشارات هیرمند
- ۶- دانای بزرگ بزرگمهر تهران ۱۳۵۶
- ۷- خواجه نصیرالدین طوسی تهران ۱۳۵۴
- ۸- شهیدراه آزادی (سرگذشت سید جمال الدین اصفهانی پدر محمد علی جمال زاده) تهران ۱۳۵۶
- ۹- داستانهای عیاری و پهلوانی در ادبیات فارسی انتشارات هیرمند.
- ۱۰- با یزید بسطامی انتشارات توس تهران ۱۳۶۸
- ۱۱- وزیران علوم و معارف و فرهنگ ایران مرکز نشر دانشگاهی تهران، ۱۳۷۵
- ۱۲- تشبیهات شاعرانه ۱۳۲۰
- ۱۳- خلیج فارس وزارت فرهنگ و هنر، ۱۳۵۴
- ۱۴- بلوچستان و سیستان وزارت فرهنگ و هنر ۱۳۵۴
- ۱۵- مجموعه داستانهای کودکان

۲) تصحیح متن

- ۱- حماسه ابومسلم نامه تهران ۱۳۵۶ انتشارات گوتنبرگ
- ۲- هوسنامه خسرو و شیرین انتشارات توس، ۱۳۷۳
- ۳- محضر رامین انتشارات بنیاد فرهنگ ایران ۱۳۵۶
- ۴- گزیده و شرح نظامی انتشارات هیرمند
- ۵- گزیده و شرح قابوس نامه، تهران ۱۳۷۱

۳) ترجمه

- ۱- سفرنامه شاردن در پنج مجله انتشارات توس، ۱۳۷۶

۲- روبنسون کروژنه از داتیل دفو انتشارات فتحی ۱۳۶۲

۳- پتی شیزاز آناتول فرانس انتشارات توس ۱۳۵۴

۴- تلماک از فن سن انتشارات توس ۱۳۷۱

۵- پلدونیرونی انتشارات فتحی ۱۳۶۲

علاوه بر آثار فوق مقالات زیادی در نشریات ادبی به چاپ رساند از جمله مجله یغما و کتاب توس انتشار مجله دانش آموز در دهه سی که حدود هشت سال متوالی چاپ می شد و نیز مدیریت چهارساله مجله آموزش و پرورش.

کلک منتشر کرد:

یادواره

استاد سید ابوالقاسم انجوی شیرازی

مقالات این یادواره: جعفر مؤید شیرازی: خاندان و تبار انجوی شیرازی / هوشنگ کاوسی: شعله اندیشه‌ای که خاموش شد / صادق همایونی: نجوا... / پروفیسور کیسارف: ضایعه بزرگ جبران ناپذیر برای علم و ادب و فرهنگ خلق ایران / فضل... تابش: چهل و چهار سال دوستی و دیگر هیچ / محمد گلبن: انجوی شیرازی و یادنامه صادق هدایت / محمود روح الامینی: انجوی شیرازی و پژوهش‌های فرهنگ مردم / منصور رستگارفسائی: او مردی از دیار خاطره‌های جاوید بود / ولی... درویشان: نقد کتاب گذری و نظری / جمشید صداقت‌کیش: نخستین دیدار، آخرین تلاش / محمد مهدی مظلوم‌زاده: باغبان باغستان فرهنگ مردم / محمود ظریفیان: اشکی به یاد استاد / جعفر شهری: به یاد دوست در گذشته / ابوالقاسم فقیری: به نام آنکه گل را رنگ و بو داد / احمد و کیلیان: استاد انجوی شیرازی و فرهنگ مردم / علیرضا وزل: هنگام فراغ است / مؤگان صوفی: یاد آن مهربان / صادق همایونی: بدرقه آخر / مهدی اخوان ثالث: خطاب با سیدنا / احمد سهیلی خوانساری: اشک دو دیده / شرف‌الدین خراسانی: به یاد دوست و همدل و هم‌رنج چهل ساله‌ام / اسماعیل نواب صفا: هم‌قدم راه دوستی / پروین دولت‌آبادی: به یاد دوست دیرین انجوی شیرازی / سید علی مزارعی: هنری مرد... به همراه عکس‌ها و اسناد منتشر نشده از زندگی استاد زنده‌یاد سید ابوالقاسم انجوی شیرازی.